

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 137.

V Ljubljani, v ponedeljek 20. junija 1887.

Letnik XV.

Povodnji na Ogerskem.

I.

„Najboljše na svetu je voda“, rekli so že stari, omikani Grki. Sedaj pa pravi pregovor: „Ogenj in voda dobro služita, a slabo gospodarita.“ — Huiša od ognja je voda, ker ji še uteči ni mogoče, kedar reke pretirajo bregove in jezove in pokrijejo nižave. Narava uničuje delo človeških rok, najhuje tedaj, kedar človek prestopi zakone narave — brez premisleka in previdnosti — in hoče ukrotiti naravne moči, da mu služijo.

Povodnji so bile in bodo na svetu, a tako pogostnih in rednih, kakor se ponavljajo vsako pomlad na Ogerskem, tega zgodovina ne pozna v toliki meri. Človek si je sam nakopal nesreče po povodnjih, ker je posekal gozde in se hotel okoristiti z vodami, ki so naglo in brez ovir drle v nižave.

Kdo ne vé, kako rodovitna je bila nekdanja Mezopotamija, ko so še vodo napeljevali po deželi? In kakošna je sedaj? Večinoma žalostna puščava, prebivališče zverí. Kamor sega v Egiptu Nilova voda, raste bogato žito; drugod pa je s peskom posuta puščava. Človek mora toraj previdno in modro krotiti naravne moči, potem mu služijo v narodnem gospodarstvu.

Na Ogerskem se je reka Tisa v górenjem teku razlivala na milje daleč po močvirnem svetu, v nižavo je prihajala počasi. V Alföldu, najrodovitnejem kraju Ogerske, niso poznali povodnj. Toliko poplavljenega sveta zdelo se je ljudem velika škoda, in začeli so reki vravnati tek. In res se je voda v górenjem teku hitreje pobirala, zaostajala pa je v dolini, kjer se vanjo izliva večje reke z Erdeljskega. Ravnali so tako, kakor gospodar, ki napelje vodo z močvirnega travnika pred hišo in na zelnik.

Ko so začeli Ogri vravnati vodo v górenjem teku, rekel je sloveči vodni graditelj Paleocappa: Ko bote zgradili vodo, preplavljen bo Segedin, kar se je tudi zgodilo 1879. leta. Vsako leto beremo o povodnjih v teh krajih, ki so najrodovitnejši na Ogerskem.

Za Tiso so Ogri porabili okoli 200 milijonov, in vendar je denar večinoma vržen v vodo. Še slabeje

je, kakor prej, ko so začeli vravnati reko. Veščaki so Ogrom svetovali, naj začne z nasipi ob górenjem teku, da se bo videlo, koliko sveta voda zaliva ob povodnji. Toda gradili so v vsakem kraju posebej nasipe, kolikor mogoče po ceni, in posledica so sedanje nesreče. Od l. 1879. odmikali so nasipe dalje od struge. Letos se vidi, koliko so dosegli.

Madjari pač upajo, narodom zastopiti pot naravnega razvoja, toda biti morajo drugačni ljudje, da bodo naravnim močém odkazali nasprotna pota. Krivi so si sami sedanje nesreče, ker pri grajenju niso poslušali pravih veščakov, pač pa službe oddajali „svojim“ ljudem. Kakor se pripoveduje, opozorili so delavci inženirje, da novi nasip prepušča vodo. Zato so delavce grajali in kaznovali. Komaj dvanajst ur pozneje je voda prodrla nasip in zalila široko polje.

Govor poslanca Ferjančiča

v državnem zboru dne 25. maja.

(Dalje.)

Če namreč slovenske razsodbe kljub tolikošnjim oviram vendar dojdejo do deželne nadsodnije, ta konec vendar-le nemški razsodi in dá nemško razsodbo nazaj na prvo instanco (okrajno sodnijo) rekoč, da naj se razglasi v obeh jezikih. Tu se bo pač vsakdo vprašal: čemu tudi nemški, ker je vendar znano, da so stranke edino s slovenskim odlokom ali razsodbo tudi zadovoljne, kakor se je to že v prvi instanci pokazalo. Toda to nima tolikega pomena, kajti težava zadene le diurnista, ki mora odlok prepisati.

Vse kaj družega pa je s slovensko prestavo tega odloka, kar sodnika zadene. Če pomislimo, da so razprave višjih instanc največkrat jako zavite in težavne, je to vendar nepotrebno obteževanje sodnika na prvi instanci z delom.

Jako vnet mora biti človek, da se takega dela rad loti. Sčasoma se ga pa gotovo naveliča in v bodoče razsodi nemški, da mu ni treba za slovensko razsodbo še takorekoč kazni trpeti. (Prav res je tako! na desni.)

Če Graška deželna nadsodnija morda ni zmožna — preiskavati ne maram — slovenski odločevati, naj prestavo preskrbijo lastni organi in naj se potem taista izda kot izpis (Ausfertigung) v smislu § 211 sodne instrukcije, ki ga podpiše predsednik deželne nadsodnije in načelnik ekspedita. Taka prestava in izpis bila bi postavna, vsaka druga je nepostavna.

V dolžnost si štejem, tudi še eno reči o pravosodnih razmerah naše sosedne dežele Koroške, ki so za naše rojake tako čudne in žalostne, da jih moram tu omeniti, ko razpravljamo pravosodni etat.

Nedostatnosti, ki sem jih navajal iz drugih dežel, so na Koroškem kar nakopičene.

Na Koroškem niti izjemoma ne najdete, da bi se le pri eni sodnji in le količjak slovenski pisalo, če prav je tretjina prebivalcev slovenska. Da, jako redko se tudi to prigodi, da bi sodnik s Slovenci slovenski govoril.

Sodnik govori na Koroškem s pomočjo posredovalcev (čujte! čujte! na desni). Kdo in kako so ti posredniki, bom pozneje povedal.

Koroške šole že za to skrbé, da domačih sodnikov prav nobeden ne zna slovenščine. (Čujte! čujte! na desni.)

Znano Vam bo, da smo sprejeli resolucijo, da bi se na koroških srednjih šolah slovenščina vsaj kot obligaten predmet podučevala in to, kar se samo po sebi umé, le pri Slovencih — saj Nemcem tako nečemo ničesa vsiljevati — in vendar sodniki tudi brez znanja slovenščine Slovence sodijo. O ruskem strahovanju nasproti Poljakom se čuje, da je hudo na Rusko-Polski, še večji pravijo, da je zatiranje Poljakov na Prusko-Polski, toda jaz mislim, da celó ondí povsod domač sodnik z domačimi v domačem jeziku občuje. Slovenski narod na Koroškem, če tudi ima ustavne pravice in narodno ravnopravnost, tega vendar nima. (Čujte! čujte! na desni.)

Da bi to vsaj nekoliko opravičili, trdi se, da koroški Slovenci niso Slovenci — toda ker jih pa že zgodovina, statistika in vse drugo na laž postavlja — pa pravijo nasprotniki naši, da jezik koroških Slovencev ni slovenski jezik.

Če si dovolim o tej reči tudi nekaj besedi spregovoriti, ne zgodi se to zaradi tega, da bi morda po-

LISTEK.

Andrej Turjaški, Karlovški general in glasovit junak. (1557—1594.)

(Spisal J. Steklasa.)

(Dalje.)

Ravno v tem času so napadali Turki tudi severne predele Hrvatske. Hasan paša mlaji (minor), Sigeški zapovednik, prihrumi nenadoma do Šegeta ter zvé, da v Komornu (manjem), ki je spadal v področje stotnika Kaniškega Jurija Zrinskega, straže prav nemarno pazijo na obrambo mesta, ker je bil ta dan ravno praznik Vnebovzetja Marije, ter se bilo v mestu vdalo vse veselju in vinu. Hasan mlaji pridrvi s svojo četo v mesto, pobije pijane straže, zapleni mnogo blaga in sužnjeve, ter se potem povrne v Siget. (Valvazor XV. 514.)

Ko je Zrinjski zvedel, kaj se je pripetilo v bližnji trdnjavi, zbere hitro čete Kaniške, Jegarske, Papanske in bližnjih mest, pa ker je bilo prekasno, da bi sovražnika preganjal, zapové samo mesto

obnoviti ter s topovi in drugimi potrebnimi pripravami preskrbeti. Tudi je povečal posadko ter jo izročil zapovedniku Melhioru Radkaju.

Kar je bil Hasan hrabremu Mikaciću sporočil, to je tudi v resnici izvršil. On se je čez zimo neprenehoma za vojsko pripravljal, samo da spomladi s toliko večjo silo napade Sisek. Vrh tega mu je prinesel Rustan iz Carigrada dovoljenje, da sme postaviti novo trdnjavo ter zbrati več vojsko.

Komaj se je Hasan dobro oborožil, že prihrumi spomladi l. 1592. na hrvatsko zemljo. 12. aprila se vtabori pri Brestu, da izvede svojo osnovo, namreč, da postavi novo trdnjavo. S seboj je pripeljal mnogo vóz, na katerih je bilo natovorjeno gradivo in mnogo kmetov, ki so imeli zidanje prevzeti. Zidati pa se je začelo precej in sicer na onem mestu, kjer je bilo že lani ustanovljeno, namreč pri izlivu Petrinje v Kolpo. Trdnjava je bila postavljena z jako močnih hrastovih tramov, ki so bili zbiti z dvogubimi žebli in železnimi vezmi, od znotraj pa je bil zaradi utrdbe lesenih zidov nasut nasip osem čevljev visok in štiri širok. Zidanje je štirivoglasto s peterimi stolpi, v ktere so peljala

dvojna vrata. Okoli zidovja je bila jama, v katero se je mogla v sili spustiti voda. Zidanje je tako hitro napredovalo, da je bila trdnjavica v treh tednih popolnoma gotova. Po reči Petrinji je dobila trdnjava ime Petrinja. (Slika in opis pri Valvazoru XII. 45.)

Vsa ta trdnjava pa je bila utemeljena v navzočnosti naše vojske. Naši velikaši in zapovedniki so namreč precej, ko so zvedeli, da se je Hasan vzdignil z vojsko na Hrvatsko, zbrali svoje čete, ter se vtaborili tudi blizu Bresta. Tukaj je bil hrvatski ban s svojimi velikaši, potem Karlovški general Andrej Turjaški in Koprivniški zapovednik, ter ostali stotniki po Krajini, a konecno so prispela semkaj tudi slovenske čete in to 600 konjikov, pod vodstvom Kristofa Turjaškega, in sicer 15. aprila (Valvazor IX. 70 in 76). Le-ta vojska je gledala križem rok zidanje trdnjavice, ter ni imela srea, da udari na Turka.

Mikacić, ki je bil tudi to leto zapovednik v Sisku, toži slovenske konjike in oklopnike, da so oni največ krivi. Nočejo se boriti, pravi on, v trnju, ampak bi radi, da pridejo Turki sami njim na-

pravljaj, kar je gospod poslanec Beljaških kmečkih občin napačnega trdil; to so storili že drugi gospodje pred menoj prav spretno, ko je namreč Mariborski gospod zastopnik izrekel nekake dvome. Jaz to storim zaradi tega, ker se nahajajo taki nazori o razmerah koroških Slovencev, kakor jih je gospod poslanec razvijal, še celo v najvišjih upravnih krogih, kateri imajo našo osodo v svojih rokah ter nam zaradi tega nikakor ne more vse jednako biti, kako da se v tistih krogih o nas misli.

V mojem maternem jeziku imamo pregovor, ki pravi, da je že v govorjenju dveh sosednih vasi nekaj razlike: „Vsaka vas ima svoj glas“.

Razlika je temvečja, čemdalje sta si dva kraja vsaksebi. Tako pa ni le pri nas, temveč na celem svetu in se je že govorilo o tem. Pri Slovencih je treba pa tudi še na to ozir jemati, da so bili nemškimi gosposkam podaniki, da so v vedni dotiki z nemškimi prebivalstvom in z nemškimi uradniki. Vsi le-ti so zatrosili med narod več ali manj tujih izrazov, katerih se je le-ta poprijel. Če si slovenski jezikoslovci prizadevajo te tujke iztrebiti, ter jih nadomestiti s prvotnimi domačimi izrazi, naj se ne šteje nam v napako, kar se ravnokar tudi v nemščini godi. (Tako je! na desni.) In prav koroške „Freie Stimmen“ imajo geslo: „Fort mit dem Fremdwort!“ (Proč s tujkami!) V tem oziru se toraj slovenskemu jeziku in njegovemu razvoju ne more prav nič očitati. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. junija.

Notranje dežele.

Madjarski listi molče o volilnem govoru osivelega Ludovika *Mocsary-ja*, kterega je govoril v Novem Sadu. Kdor le površno bere njegov govor, spoznal bo vzrok molčanja. Mocsary je rekel med drugim: Tisza je vladoljubni človek. Da si obdrži svojo oblast, ni postavil jezú nesrečnemu šovinizmu v narodnem vprašanju. Hvalil se je, da ni uničil svobode javnih zborov in časnikarstva. O „veliki svobodi časnikarstva“ pričajo mnogobrojne časnikarske obsodbe (Tomić). O narodnostnem vprašanju je rekel: To vprašanje presojam s stališča svobode in enakopravnosti. Vsi državljani, ki plačujejo davke v denarji in krvi, morajo imeti enake pravice pred sodišči in v upravi. Mladina vseh narodnosti naj se vzgojuje v maternem jeziku, in narodnostnim zavodom naj daje država primerno in potrebno pomoč. Te pravice priznava narodnostna postava l. 1868., a ta postava se ne izvršuje. Jaz zahtevam, da se izvršuje ta postava po duhu in besedi. Bolje bi bilo, da bi se bila izvrševala postava, in ne bi se bilo vzbudilo nesrečno narodnostno gibanje. Pritožbe nemadjarskih narodov so opravičene. In zakaj je tako? Na korist nekega namena, ki je neizvedljiv. Prava utopija. Pomadjarjevanje je neizvedljivo. Narodi se nočejo preleviti v Madjare; brezvspešen je posel Madjarov, odvzeti drugim narodom jezik in narodno individualnost. Merodavni madjarski krogi ne ravnajo po zdravi pameti, marveč vodi jih strast in sovraštvo. Imenujejo me izdajico madjarskega naroda, ker zastopam pravično stvar. A treba je, da jih opozarjam na krivice. Prepričan sem, da tako stanje ne ostane dolgo. Zapeljano javno mnenje pride na pravo pot. Mnogi vplivni Madjari že odobravajo moje nazore v narodnostnem vprašanju.

proti... Ko bi jih le ne bilo teh „Germanov“; ne more se povedati, kako nas grde, kedar pridejo k mostu (pri Sisku) iskat hrane in kako vpijejo, da bodo morali zaradi nas lakote pomreti. Da je po mojem, ne bi jim dal niti drobtinice. Ti nesrečni ljudje nas ovirajo v našem posvetovanju in delovanju... V taboru se pije, jé, gosti in spi vse zastonj. Ganiti se bodo dali že enkrat „Germani“ na silno banovo nagovarjanje, in kedar voda malo vpade in povodenj preneha, udarili bodo na sovražnika. Svet „Germanov“ je nestalen, ter se od njih ne more nič pričakovati. Tem četam je zapovedano, da imajo podreti postavljeno trdnjavo. Ali bojim se, da bode ostala cela, ker nimajo odvažnosti, da se bijejo... Komaj je ban zadržal „Germane“ v taboru, ali oni tožijo zaradi hrane, akoravno se tudi v Karlovcu niso tako pitali. Celo noč smo pekli kruh v mestu in trdnjavi ter smo jim ga obilno dajali, a ravno tako tudi vse ostale stvari in sicer vse zastonj.

Po teh vestih, ktere nahajamo v Mikačičevih listih, bile bi se čete iz slovenskih krajev kaj nemarno ponašale. Vendar pa je to neverjetno, ako

Volitve na *Ogerskem* pričele so se v petek v 262 volilnih okrajih. Da se volitve niso pričele in se ne bodo končale brez nemirov in pobojev, to je na Ogerskem že v navadi. Vlada je razpisala najprvo volitve v takih okrajih, kjer ima največ upanja prodreti s svojimi kandidati in si že prvi dan priboriti moralno zmago. Sploh pa trdijo moške, ki poznajo ogerske razmere, da vlada ima večino in ne volilci. Na Ogerskem je skoraj nemogoče, da bi vlada pri volitvah ostala v manjšini. Politična modrost vsake ogerske vlade je v prvi vrsti ta, da si ohrani večino v zbornici. O volilni svobodi onkraj Litave ne moremo govoriti. Ogerski državniki so se to naučili od svojih očetov. Navada je, da volilce zapirajo ali podé z volišč itd., in to navado hočejo vdomačiti tudi na Hrvatskem.

Vnanje države.

Vsi ruski časniki pišejo povoljno o novem *srbskem* ministerstvu. „Svjet“ piše: Da je prevzel srbsko vlado najveljavniši srbski državnik, je za nas pomenljiv političen dogodjak. Srbski narod si veliko pridobi z novim ministerstvom, trdneje bo stal prestol kralja Milana. Z Ristićem so vstopili v ministerstvo Milojković, Vasiljević in dr., vsi v Rusiji znane osebe, ki zastopajo brez dvoma pravo narodno vlado. Ako izroče osivelemu metropolitu Mihajlu njegovo prejšnjo službo, kmalo si bo Srbija pomagala iz žalostnih razmer, v ktere jo je pritiral Garašanin in njegovi tovariši. Mi le želimo, da tudi drugi slovanski narodi spoznajo zopet svojo nalogo, na ktero so pozabili v zadnjih letih. — „Pet. Vjedomosti“ pišejo: Osební značaj novega srbskega ministerskega predsednika, njegova politična stannovitnost, ki mu je provzročila toliko neprijetnosti, opravičujeta upanje, da Ristić ni prevzel ministerstva z zvezanimi rokami. Njegova glavna naloga je, da oprosti Srbijo v finančnem oziru nemškega jarma. Program nove vlade se nikakor ne strinja s koristimi srbskih „naprednjakov“, ki so se nagibali na avstrijsko stran, ne ravno toliko v političnem oziru, temveč vsled tega, da bi pri Dunajskih bankirjih dobili posojilo. Zato tudi ne upamo, da se bodo združili naprednjaki z Ristićevo stranko. Ristić mora sedaj v dejanji pokazati, da je res vnet za koristi srbskega naroda. Težave bo premagal toliko lažje, kolikor trdneje bo stal na svojem stališču. — „Novosti“ pišejo: Srbija ima konečno narodno vlado; bo li trajna, je drugo vprašanje. Vendar je že to velikega pomena, da je narodno gibanje prišlo na površje. Ko se je nedavno raznesel glas, da odstopi srbsko ministerstvo, pisali so Dunajski časniki, da je Ristićevo ministerstvo nemogoče. Gotovo je, da bi bil Milanov prestol v nevarnosti, ko bi se bil še dalje ustavljal narodni volji. Trditi vendar ne moremo, da se bo novo ministerstvo dolgo obdržalo na krmilu, ker tuji vplivi ne bodo mirovali. Rističeva naloga je težavna. Znano je sicer njegovo rodoljubje, narod je na njegovi strani, vendar ima Avstrija vplivne zaveznike v Srbiji. Mogoče je, da Ristić in njegova narodna stranka ne ostaneta dolgo na krmilu; gotovo pa je, da je prihodnost njegova. — Kakor poroča „Temps“, izrazil se je grof Kálnoky neki osebi, da se mora Ristićevo ministerstvo presojati le s stališča srbske notranje politike. Vnanja srbska politika se ne bo premenila. — Iz tega smemo sklepati, da grof Kálnoky boljše sodi o Ristiću, kakor madjarski časnikarji, ki pišejo o Srbiji jako sovražno in ji očitajo nezvestobe.

Turčija je razposlala okrožnico evropskim državam gledé *bolgarskega* vprašanja, ki pa je ostala brez vspeha. Nato so poročali časniki iz Londona, da je Rusija predložila državam svoje navsvete. V tem oziru pa angleškim listom ne moremo mnogo verjeti. Poroča se že z Dunaja, da ničesa ne vedó o ruski okrožnici. Iz Peterburga pa se poroča 14. junija: V zadnjem času se mnogo govori, da se kmalo reši bolgarsko vprašanje. Te govorice pa niso osnovane, ker bolgarska vlada skliče so-

branje. Ruska vlada ni premenila svojega stališča v bolgarskem vprašanju. Rusija ne pripozná zakonitosti regentstva, niti sobranja. Dokler so te razmere v Bolgariji, Rusija ne bo dovolila volitve. Iz Sofije se je raznesel glas, da hoče sobranje voliti prince Koberškega. Ljudje v Sofiji premalo poznajo prince iz imenitne hiše. On ne prevzame bolgarskega prestola, dokler bodo v Bolgariji take zmešnjave. Vprašanje se mora rešiti, ako odstopijo regenti in Turčija imenuje začasnega vladarja.

Nemški državni zbor hitro rešuje vladne predloge, da se razide na počitnice. Bismark je že zapustil Berolin in odpotoval na deželo.

Francoski vojni minister, general Ferron, namerava izvesti naslednje načrte: 1. Vpeljati šest novih konjiških polkov, štiri v Franciji, dva v Algiru. 2. Odpraviti depotne stotnije. 3. Odpraviti v mirnem času četrte batalijone pri polkih in pridržati le poveljnika, štiri stotnike in štiri poročnike. Da se bodo častniki hitreje pomikali v službi na višja mesta, nasvetoval bo zbornici, naj se upokojé z delom preobloženi častniki že v 25 letih. Vpeljati hoče dalje takoj triletno vojaško službo. — Govori se, da bodo odstavili vse pošne uradnike, ktere je nastavljal prejšnji minister Granet. Granet je neki nasvetoval take ljudi, ki niso imeli potrebnega znanja; oziral se je le na politično mišljenje. Clemenceau in njegovi pristaši vedno zahtevajo, naj se znižajo državni stroški. Ko pa je poslanec Aillières v zbornici vprašal ministerskega predsednika gledé onih nezmožnih uradnikov, ugovarjali so glasno Clemenceau in njegovi prijatelji, ker je Granet njihov pristaša. Ministerski predsednik Rouvier je odgovoril, da se je že pričela preiskava. Granet je bil v zbornici pri tej priliki in se je zagovarjal, češ, da smé vsak minister po svoji volji nastavljal uradnike. Časniki skrajne levice zagovarjajo Graneta in trdijo, da se mu je godila krivica, akoravno je dokazano, da je pristransko podpiral svoje pristaše in znance. Granet je imel v svojem uradu 16 takih ljudi, ki so dobivali dobre plače, akoravno nekteri niso imeli državnihkušenj.

Angleško-turško pogodbo še niso potrdile države in gotovo tudi ne bodo. Posebno Francija in Rusija se upirate pogodbi. Egiptovsko vprašanje je mednarodno, toraj državi ne morete rešiti, ker se tiče splošnih evropskih koristi.

O nemirih v *Heratu* se poroča iz Indije: Okoli 500 vojakov posadke v Heratu se je vzdignilo 9. junija proti emirovi armadi. Vstašev je palo v boji 50 mož, druge je posadka vjela in priprla. Načelnike vstašev so odpeljali v Kabul. Ko bi bili zmagali vstaši, nastali bi še večji nemiri, in Rusija bi morda zasela Herat. — „Manchester Guardian“ piše, da so perzijski in drugi zastopniki opomnili lorda Salisbury-ja na ruske načrte proti Heratu. Ruska armada stoji le nekaj „forsakhov“ od Herata. „Forsakh“ pomeni v Afganistanu daljavo, ktero predirja konj v jedni uri. Ako mora odstopiti emir, zaseli bodo Rusi deželo. Perzi so se nekedaj bojevali za Herat, sedaj pa perzijski šah ne bo ganil prsta proti Rusom. Ako Rusi zasedejo Herat, polasté se Angleži Kandahara. V Londonu vznemirja državniške položaj v Afganistanu. Pripravljeni so na velike dogodke. Vendar upajo, da se Rusija in Anglija ne bote vojskovali zaradi Afganistana. Gotovo je, da se emir ne bo mogel vzdržati na prestolu, in da se Rusi bližajo Heratu. Ako Herat ne bo več afgansk, pride pod rusko oblast. — Iz Indije se dalje poroča, da je prišlo povelje iz Londona, naj se pošlje armada na afgansko mejo in dokonča železnico do Kandahara. — Če Angleži napravijo Rusom sitnosti v Afganistanu, lahko se ruska država odškoduje v Armeniji ali iz Karsa proti Bosporu.

pomislimo, da je v bojnem veču večidel zapovednik teh čet o bojnih podvzetjih razsojeval, a Andreju Turjaškemu ne more nobeden oponašati, da je bil slab in nemaren vojskovodja. Že Valvazor (XV. 516—517) je branil svoje ljudi pred obdolženjem, da so oni krivi vseh teh slabih vspehov. Bodimo nepristrani, pa priznajmo, da se je grešilo v enem in drugem taboru, in to posebno še sami zapovedniki, ki so bili večidel nesložni, kedar je bilo treba na sovražnika udariti. Vsako uro, pravi Mikačič, ima se tisoč posvetovanj, kjer se nič stalnega ne sklene. Včeraj (18. aprila) sem bil tudi jaz poklican v večje, ter sem opazil, da ni vedel nobeden kaj dobrega svetovati. Ko so mene vprašali, kaj jaz mislim, sem jim odgovoril: „Ako bote tako nadalje odlašali od ločno delo, pošla vam bode hrana in iz tabora se bote morali vzdigniti. Sovražnik se bode tako ohrabil ter vas na potu napadal“.

Mikačič morda tudi v tem listu malo pretirano opisuje neslogo zapovednikov, vendar pa mu moramo priznati, da je imel popolnoma prav, ko je silil, da se udari na sovražnika, dokler še ni bil dokončal svojega dela. In v veču je bila večina za to, ali

neki plašljivci so trdili, da je naših premalo ter se je zatoraj konečno sklenilo, da se imajo počakati čete štajarske in goriške, ki so bile že na potu. Ali prej kakor so te čete prispele, bila je stvar že odločena, kakor je Mikačič rekel, da bodo po tem zaključku sovražniki lahko ropali in pokončevali tudi ostale predele, dokler ne bodo naši konečno zbog nesloge odšli iz tabora brez vsakega vspeha.

Zapovedniki se niso mogli nikdar zediniti v tem, po kateri osnovi bi morali delati, da se preteča nevarnost odvrne. Na noben način pa se niso mogli odločiti, da udarijo na sovražnika in da zabranijo daljno zidanje nove trdnjave. 20. aprila javlja Mikačič, da je jokaje prosil generala Andreja Turjaškega, naj ne razpusti vojske brez boja, da se zastonj ne potroši toliko hrane in denarja. On pa ga je prosil v imenu Božjemu, da naj ga ne sili na ta korak, ki bi ugonobil njega in njegove oklopnike. Ravno tako mu je odgovoril dva dni kasneje generalov namestnik, ki je bil drugače Hrvatom prav prijazen, ali v bojnih zadevah čuden in zvit; njega sem, pravi on, nagovarjal, da naj gleda na potrebe časa, nevarnosti in tolike stroške

Izvirni dopisi.

S Krškega, 18. junija. Brali smo v „Slovenec“ o ognji, ki je vpepelil na Trški gori hišo in dva hrama. Tega ognja niso krivi nevedni otroci, ampak sodimo za gotovo, da gospodar enega pogorelih hramov. Omenjeni gospodar je pred 14 dnevi zavaroval svoj hram za precej visoko svoto; imel je nekako menjico plačati in upal, da pride na ta način k denarju. Dan ognja zjutraj, 13. t. m., je boljše reči iz hrama pobral ter jih po vinogradu poskril. Videli so ga tudi tistega jutra pri hramu, kar je pa s prisego tajil, da ni res; toda dve priči ste pa tudi s prisego potrdili, da ste ga na osodepolnem kraju videli. Imajo ga pod ključem, in sicer očeta in sina. Oslepariti je hotel zavarovalnico, oškodoval je dva soseda in krivo je prisegel. Trojno hudodelstvo ob enem; kam človeka lakomnost po denarji ne zapelje!

Z Dolenjskega, 18. junija. Mikalo me je pogledati Belokranjce, in si ogledati, kako so novo cesto na Gorjancih speljali. Nova cesta se kmalo nad znano gostilno pri „Zajcu“ začneja ter je veliko daljša mimo stare, a lepo speljana, se zdaj lahko ali vsaj veliko lažje vozari po nji, kakor prej, vendar pa ostaja še mnogo te ceste, da se popolno preloži. Ako enkrat Dolenjci dobijo železno cesto do Novega mesta, naj goro Gorjance prevrtajo in zveza do Karlovca bo kratka in ravna; potem bi se Dolenjska oživila.

Ko se pa peljaš čez Gorjance in zgubiš dolenjsko metropolo z oči, se tudi cesta nagne na Belokranjsko in je strma do „Luže“, in od tod do Metlike, ker svet tukaj visi in se pelje zmiraj nižje. Na potu se vstavim v Suhoru ter pogledam, kako je zdaj ondi, kjer je ranjki gospod Škofic iz puščave in gmajne napravil zemeljski raj, in kjer je poprej rastlo praprot, brinje, trnje, kjer je kamenje cvetelo, je gosp. Škofic se trudil in dosegel, da je nasadil brajde, trtje, marelice, breskve in drugo sadno drevje. Pa toliko skrbi in tako zdatni stroški ne veselje vsakega, posebno ako so letine slabe; pa povem Vam, kakor je bilo pod ranjkim gospodom, tako je tudi še danes, in v tem oziru bi ranjki ne nahajal kake spremembe, ker zdanji gosp. župnik Martin Tome si prizadeva, ne le ohraniti, kar je našel, ampak kolikor mogoče tudi izboljšati. To je vse hvale vredno in spodbuja tudi farane, da si enako svoja posestva izboljšujejo. Dolenjci radi dobre reči gledajo in lepe vzglede tudi posnemajo. Tukaj na Suhoru sem si odpočil, tukaj trudapolno pot pozabil, in želel sem, da bi se vsem prebivalcem od Gorjancev do pečine Kleka prav dobro godilo, a delali naj bi tudi tako marljivo, kakor prej omenjena gospoda. Zemlja je hvaležna, le vstrajnega in marljivega dela potrebuje.

Iz Trebnjega, 16. junija. Že več let ni obetalo polje v naši prelepi dolini toliko pridelka, kakor ravno letos; kamor se je pogledalo, bodisi na polje ali travnike, na vrte ali vinograde, povsod je bilo pričakovati obilo sadu. Marsikteri (vsak) kmetovalec se je že veselil, ter mislil, letos bodem pa gotovo veliko dolgá poplačal s prodanim žitom in drugimi pridelki; vrhu tega mi ne bode treba stradati, in tudi ljubi živinici ne bode primanjkovalo krme, kakor minulo zimo, ter marsikak rep bo mogoče

naše in ostalih pokrajin. On mi je obljubil, da bode storil, kar je potrebno. Ali ko sem se kasneje posle bojnega večja z njim na samem razgovarjal o bojnih stvaréh, opomnil mi je, da naj ne svetujem boja. Naš ban, ki je imel mnogo volje ter nagovarjal tudi druge zapovednike, da se udari na neprijateljski tabor, bil je samo glas vpijočega v puščavi, kajti on ni imel skoraj nobenega vpliva, ker ni imel mnogo svoje državne vojske, ter se je zarad tega silno jezil. V taboru ni bilo pravega reda, kajti vsak je hotel, da bode pametnejši; pri čaši so se silno junačili, a v trdnjavi živeli so v strahu.

Tako nam opisuje Mikačič našo vojsko ter pri vsem tem krivi najbolj generala in njegovega namestnika, da nista izvrševala svoje dolžnosti. Naša vojska gotovo ni bila pripravljena, niti dosti brojna, da bi bila mogla z uspehom na sovražnika udariti, in Andrej Turjaški je moral biti silno oprezen vojni, ki je znal bojno silo obeh strank dobro presoditi. Spustiti se v boj, pa biti potolčen, bilo bi mnogo huje, nego z zbrano vojsko povrniti se ter pričakovati boljše prilike za srečen uspeh. Da so zarad takega ravnanja mnogi na generala vpili, je

zrediti in za lepe denarje prodati. Toda — ves up, vso nado uničila je strašna nevihta, koja je razsula pretečeno sredo med 6. in 7. uro zvečer točo, kakor bi jo iz košev vsipal na obilno obetajoče polje. Debela kakor najdebelejši orehi in po nekterih krajih kakor kurja jajca, razsajala je celo četrte ure s tako silo, da je opeko raz streh pobijala, in v nekterih vaséh, kakor na Velikiloki, Skoveu in Mrzliluži je iste več tisoč pobila, tako, da namesto nekterih streh same ogrodi stojé. Ljudje in živina, ktere je zasačila na polji ali v gozdu, bili so silno obtolčeni. Tako je neko žensko iz Gorenje Nemške vasi do nezavesti pobila na tla; ravno tako neko žensko iz Luže, Dobrnške fare. Nekemu grajščaku, ki je imel komaj 300 korakov do doma, ušel je konj, njega pa je potolkla toča do krvavega, in še drugi dan je kazal otekline na svojem životu. Nekemu agentu, ki se je peljal od Podgabra proti Trebnjemu, se je splasil konj, njemu pa je toča pretolkla klobuk in ga po vsem životu precej otolkla. Pa kdo bo vse nesreče našteval! Vse je stolčeno; da bi kdo žel žito, na to še nihče ne misli. Že vidiš sém ter tje žalostnega kmetovalca vihteti koso po potolčenem žitu, česar pa po nekterih vaséh še storiti ne bodo mogli. Nad 70 let stari mož mi je rekel: „Še nobenega leta se ne spominjam v mojem življenji, da bi ljudje ne bili želi in mlatili, kakor letos. Nikdo bi ne verjel, ko bi ne videl s svojimi očmi, da more biti tako vse zdrobljeno in to tako po širokem.“

Kakor slišimo, tolkla je toča tudi v sv. Križi, v Čateži; v Trebanjski fari je potolkla razun treh vasi vse; v Dobrnči, Žužemperku, na Krki, v Starem logu itd.

Ubogi kmetovalec, kje bo vzel denar, da bode posle plačal, da bode preskrbel sebi in svojim potrebni živež, ktereja je v lepem žitu že komaj pričakoval? Kje, da bode sebe in svoje oblačil, in kje, da bode davke plačal? Oj, nesrečen, pač nesrečen je, toda ne obupa vendar ne.

Naši gospodje poslanci gotovo ne bodo zamudili, da se obrnejo skupno do slavne vlade in jo prosijo zdatne pomoči za ponesrečene kraje.

Še je tisti Bog nad nami, kteri skrbi za najmanjšega črva v zemlji; tudi človeka ne bode zapustil. Še so usmiljeni ljudje na zemlji, kteri se bodo usmili in pomagali v najhujši stiski nesrečnežem. Trdno zaupamo v Božjo pomoč in na usmiljenje onih, kterim je Bog podaril v svoji milosti toliko, da utrpijo nesrečnim gmotno pomagati, da ne bodem brez vspeha potrkal na dobra in usmiljena srca našega milega naroda, ktereja radodarnost je že marsiktero solzo vsušila trpečemu človeštvu. Prosim toraj za vse nesrečneže svoje dekanije: Mili dobrotniki naj blagovolijo po svojih dušnih pastirjih, po vredništvu „Slovenca“ *) ali pa naravnost po pošti, bodi si še tako majhno darilo v denarjih ali drugače podpisanemu poslati. Trdno se zanašaje na milosrdno pomoč, se že naprej zahvaljujem vsem blagim dobrotnikom! Bog povrni stotero!

M. Frelj, dekan.

Iz Mozirja, 18. junija. V našem hladnem in senčnem kraju je letos jako živahno. Tujcev prihitelo je letos prav veliko semkaj v senco, kjer mislijo prebiti pasje dneve daleč od velikomestnega

*) Vredništvo bo rado sprejemalo mile darove.

popolnoma razumljivo, saj se je ravno tako zgodilo tudi Herbartu Turjaškemu, ko ni hotel l. 1565 napasti Turkov pri Krupi, kjer so se bili dobro vtaborili z dvakrat večjo vojsko, nego je bila njegova. Pa kdo bi ga mogel obdolžiti bojazljivosti? Saj smo videli („Slovenec“ l. 1886), kako se je pri Budačkem hrabro boril ter v boji tudi svojo smrt našel. Ravno tako nam bo pokazala bitka pri Sisku, da je bil Andrej hraber ali oprezen vojskovodja.

Priznati pa vendar moramo, da je pri tej priložnosti zares nesloga mnogo zakrivila in da ni čudno, da je sovražnik izvel svojo prvo namero, ko je že 2. maja dokončal zidanje nove trdnjave Petrinjske. Dan pred tem je slavil Hasan srečno dogotovljenje tega zidanja. Z godbo je obšel v svečanem sprevodu trikrat ta novi grad, a z nasipov je dal streljati iz topov, da se je na daleč po okolici razlegalo. Zvečer pa je pripravil vojski v taboru obilno gostovanje, pri kterem se je sam Hasan posebno dobro zabaval s cigansko godbo.

(Dalje prih.)

hrupa in prahu. Prav posebno priljubljene so jim hladne kopeli v bistri Savinji. Celó iz Kabire (Afrike) prišla je jedna družina semkaj hladit se. Pripravljenih imamo še kakih 30 stanovanj za tujce.

Od Fare pri Kostelu, 16. junija. Sprejmi, dragi „Slovenec“ v svoje predale žalibog žalostno poročilo iz Fare pri Kostelu. Na sv. Vida dan zvečer ob polu deveti uri začela je padati debela toča, koja je v malo minutah popolnoma pokončala vse pridelke. Tudi Banjaloški župniji ni prizanesla, dasiravno ondi ni učinila toliko škode, kakor pri nas. Onstran Kulpe je posebno županija Završje trpela veliko škodo po toči. Ako se pomisli, da je ljudstvo ob Kulpi jako siromašno, kajti, kar ne vzame hudo vreme, poškoduje prevelika moča, more se v resnici reči: ubogo ljudstvo!

Iz Celovca, 18. junija. Tukajšnja c. kr. vlada namerava poljedeljskemu ministerstvu predlagati ustanovo dveh novih služeb za gozdne nadziralce (Forstwart), in to ena na Vratih, drugo v Špitalu. Nadjati se je, da se bode ta nasvêt vresničil le tedaj, če bi se koroški deželni odbor odločil, da prevzame polovico stroškov za te dve novi službi na svoje rame. Ta je pa rekel, da ne more, ker denar, ki ga ima za razne melioracije v deželno-kulturnem zakladu na razpolaganje, lahko za druge, še bolj potrebnejše reči porabi; vrh tega je pa prepričan, da bo visoka vlada omenjeni c. kr. službi tudi brez deželne podpore ustanovila ker ste deželi na veliko korist. Kakor rada bi sicer dežela kolikor toliko pripomogla, sedaj ne more, ker ima silne stroške za vrejevanje hudournikov itd. Dotični zaklad je imel sedaj le 1744 gld. preostanka. Če bi bil deželni odbor zahtevani donesek dovolil, bi bil s tem omenjenemu zakladu večni davek za 562 gld. naložil.

Domače novice.

(Presvitli cesar) je daroval 20.000 gold. prebivalcem na Ogerskem, kterim so povodnji napravile škodo.

(Izvrsten pedagog.) Gospodje mestni učitelji imeli so 16. t. m. v mestni dvorani učiteljsko posvetovanje. Pri tej priliki je jeden gg. učitelj izrekel opravičeno obžalovanje, da sedanja mladina mnogo škoduje svojemu zdravju s tobakom in žganjem. Te besede je pobral znani Ljubljanski dopisnik „N. Fr. Pr.“ in vzgojitelj naše mladine, da jih je porabil proti slovenski narodnosti. V 8193. številki omenjenega lista piše namreč dotični dopisnik, da se slovenska mladina poprijema žganja in tobaka, ker se ne poučuje v nemščini. Ko bi se učila več nemščine, ne slišali bi toliko pritožb o izprijeni sedanjí mladini. — Sicer nismo imeli časti, poslušati pedagogiške nauke dotičnega gospoda, pa po njegovih najnovejših pisavi moramo trditi, da so njegovi nazori o vzgoji mladine občudovanja (?) vredni. — Blažena nemščina!

(Na Trsat) se je v soboto dopoldne odpeljalo do 400 romarjev. V Borovnici, Logateci, Postojni in Št. Petru se jih jim je pridružilo še okoli 800. Preč. gosp. kanonik A. Zamejic se jim je bil tudi pridružil in imel na Trsatu slovesno službo božjo. Sv. oče so romarjem brzojavno podelili papežev blagoslov.

(Imenovanja.) Računski svetovalec gosp. Franc Pfeifer, imenovan je računskim nadsvetovalcem, računski preglednik g. R. Kastelic računskim svetovalcem pri računskem oddelku c. kr. deželne vlade v Ljubljani.

(Gosp. Josip Kocmur), ki se je te dni srečno vrnil s potovanja po sv. deželi, razstavil je v oknu prodajalnice g. Fr. Kolmana na glavnem trgu različne stvari, ki vzbujajo občno pozornost. Razstavljene so te-le zanimljive stvari: Jako umetno in lepo izdelan križ z rubini in belimi kamni z gore Kalvarije; razno kamenje in mineralije iz Palestine; jedna steklenica žveplene in grenko-slane vode iz mrtvega morja; dve okamueli gobi in rumen pesek iz reke Nila; več kosov lave z gore Vezuva pri Neapolji, ktere je ondi nabral g. Kocmur. — Kdor se zanima za take stvari iz daljnih krajev, naj si jih ogleda.

(V Kamniku) so neznani lopovi pred nekterimi dnevi oropali in umorili nekega Val. Sušnika, ki je prišel iz Amerike; truplo so vrgli v vodo, kjer so ga našli pred kratkim. — Denar je gospodar, a tudi slepar.

(Toča) je pobila preteklo sredo po mnogih krajih Dolenjske v kočevskem in novomeškem okrajnem gla-

varstvu. Vso škodo cenijo nad 300.000 gold. — Ubogi kmet dela in se trudi, da se revno preživi in plačuje redno svoje davke; ako se vsuje ledeno zrnje na žitno polje, splava mu ves up po vodi. Lakota vseli se mu v hišo, revščina tare ubogega trpina.

(Iz Čateža) se nam poroča: Na Vidov dan (nesrečni nekdanj dan za nas Jugoslovane na Kosovem polji) zadelo je naš kraj veliko zlo. Toča, kot kurja jajca debela, pokončala je polje in vinograde poplunuoma; le nekoliko posestnikom je prizanesla. Kakor se čuje, segla je nevihta široko in daleč na okrog. Revščina bo velika. Ubogo ljudstvo, če se ga krščanski svet ne bo usmilil!

(Vabilo.) V sredo 22. t. m. ob 5. uri popoldne vršil se bode v sobi bralnega društva zbor Žužemberške podružnice sv. Cirila in Metoda, h kateremu vljudno vabi

osnovalni odbor.

(Nesreča.) Iz Lukoviške okolice se nam z dne 19. junija poroča: Pretekli četrtek je okoli 5. ure popoldne udarila strela v neko smreko, pod katero ste sedeli dve ženski. Ena je bila takoj mrtva; drugo so pač spravili k zavesti, a hudo je tudi ta opečena.

(6000 goldinarjev) izneveril je Ormuški bratnilnici ondašnji posestnik Karl Suppan in pobegnil. Da ga iščejo in želijo v pest dobiti, se umé. Tudi je ne bo lahko odpeljal, ker na levi roki nima palea in kazalec.

(Vlom in tatvina.) Ponoči dne 11. t. m. vlomili so tatovi pri Bergerju v Radgoni skozi križasto okno, iz katerega so križe venkaj vrgli, v sobo, kjer je spala domača hči Josipina, ter so pobrali iz dveh omar več vrednostnih papirjev, srebrnine in zlatnine, dve ogerski državni dolžni pismi za 1800 in 1200 gld. Sumničijo cigane, ki so bili tisto noč v Radgoni.

(Veliki zvon) na Graškem gradu imenuje se „Liesl“ in bo v nedeljo 300 let star. To bode zadosti povoda za velikansko slavnost na omenjenem gradu, pri kateri bodo svirale tri vojaške gobe, pevci bodo peli in pa šampanjec bo tekkel.

(Ris) dela že več časa veliko škodo med drobnico po Gorenjegrajski okolici na Štajarskem. C. kr. okrajno glavarstvo v Celju je razpisalo 20 gold. nagrade tistemu, kdor bi ga vstrelil.

(Stanovanja) za železnične sprevodnike napravila bo južna železnica v Mariboru, kjer tako hudo stanovanj primanjkuje. Postavila bo namreč štiri dvonadstropne hiše, kjer bodo potem sprevodniki stanovali.

(Vabilo) k izrednemu občnemu zboru Goriškega kmetijskega društva, ki se bo vršil v nedeljo 3. julija t. l. v Tolminu ob 11. uri dopoldne v posebnem, v ta namen po prijaznosti ondašnjega slavnega županstva preskrbljenem prostoru. V obravnavo je odločen naslednji dnevni red: 1. Poročilo o sedanjem stanju živinoreje in posebno mlekarstva na gorski strani naše dežele in predlogi, kako naj bi se zboljšalo. (Poročevalec g. ravnatelj E. Kramer). — 2. Kako koristijo društva za zavarovanja živine. (Poročevalec g. E. Klavžar). — 3. Umetno sušenje sadja in drugih kmetijskih rastlin. Praktične poskušnje s sadno sušilnico. (Poročevalec g. ravnatelj E. Kramer). — 4. Dozdevni predlogi.

(Za Erjavčev spomenik in ustanovo) je po zadnjem izkazu v „Soči“ nabranih 2533 gld. 48 kr.

(Za cesarjev prihod) v Pulj delajo se ondi že velikanske priprave. Prvi dan ob 6. uri jutraj, kedar se cesar tjekaj pripelje, podal se bo takoj na veliki vojaški pregled na trg pred mornarsko vojašnico. Potem se popelje cesar v trdnjavo na suhem „St. Daniele“, ktero si hoče dobro ogledati. Na to bode dinčar na jahti „Miramar“. Zvečer bota mesto in arena sijajno razsvitljena. Drugi dan prično se v navzočnosti cesarjevi velike mornarske vaje, zvečer bode veliki napad torpednic na oklopnice. Tretji dan ob 10. uri dopoldne spustila se bo v morje velika stolpnjača (Thurmschiff) „Cesarjevič Rudolf“ — o kateri smo nedavno že nekaj poročali. Na to bodo avdijence in dinčar. Cesar se odpelje zvečer s posebnim dvornim vlakom.

(Volitve na Hrvatskem) so se jako ugodno vršile za vladno narodno stranko ki je dobila 86 mandatov. Vsa opozicije šteje le 17 poslancev. V Zagrebu so izvoljeni v I. volilnem okraju Stanković s 338 glasovi proti dr. Derenčinu, ki je dobil 229 glasov. V II. okraju je dobil dr. Šram

388 glasov, prejšnji župan Badovinac 295. V III. okraju je dobil Ivan Krapac 167, dr. Ante Starčević 147 glasov. Nekteri vladni kandidati izvoljeni so večkrat. Tako je Francisci izvoljen v treh volilnih okrajih, Mirko Hrvat v treh, Danilo Stanković v dveh in Alojzij Klein tudi v dveh okrajih. Izmed vladnih kandidatov je bilo 48 že v prejšnjem saboru, okoli 40 je novih. — Dr. Emil Amruš, kandidat zedinjene opozicije, je bil nekaj dni zaprt v Djakovem, da ni mogel dogovarjati se z volilci, vendar je bil izvoljen v Vrpolji s 108 glasovi večine. Govori se, da pojdetaj grof Drašković in dvorni svetovalec Badovinac k cesarju, da mu poročata o hrvatskih razmerah.

Telegrami.

Dunaj, 20. junija. Časniki poročajo, da so včeraj o polnoči o priliki volitev zažgali v Duni Szerdahely židovski del mesta. Okoli 80 židovskih družin je rešilo le golo življenje. Revščina nepopisljiva.

Budimpešta, 20. junija. Do sedaj je izvoljenih 235 liberalcev, 39 kandidatov zmerne opozicije, 64 neodvisnih, 10 antisemitov, 9 narodnih Saksoncev, 7 izven strank, 4 ožje volitve. Liberalci so pridobili 49, izgubili 25 volilnih okrajev.

Berolin, 20. junija. Zvečer je trčil vlak iz Potsdama ob vlak, stoječ na kolodvoru v Wannsee. Parni stroj se je preobrnil, jeden voz zažgal. Dve osebi ste baje mrtvi, mnogo jih je ranjenih.

Umrli so:

17. junija. Jožef Jerše, železoolivec, 26 let, Rožne ulice št. 39, se je zadušil. — Marjana Perjatelj, delavčeva hči, 16 let, Kravja dolina št. 22, sušica.

19. junija. Marija Premk, hišna posestnica, 86 let, Gradišče št. 10, Marasmus.

V bolnišnici:

16. junija. Matija Luzar, kajžar, 50 let, vodenica v glavi. 17. junija. Ignacij Šarabon, gostač, 52 let, Evsipelus. — Antonija Kušar, mizarjeva žena, 62 let, Hydropericardium.

Tujci.

17. junija.

Pri **Malici**: Alvallace Rimerigher, zasebnik, s soprogo, iz Anglije. — Wachendorff, Armuth, Schlessinger, Kupeček, Raus, Neumaier in Grünbut, trgovci, z Dunaja. — A. Lenček, posestnik, iz Sevnice. — M. Schuhmacher, tovarnar, iz Gradaca.

Pri **Stona**: Ferd. Blümlein, trgovec, iz Nemčije. — L. Adler, glavni nadzornik, z Dunaja. — Semen, Neuberger, Heller in Juna, trgovci, z Dunaja. — Karol Weidinger, zobozdravnik, s soprogo, iz Linca. — Dusehak, trgovec, iz Budimpešte. — L. Brodjovin, trgovec, iz Zagreba. — Micarelli pl. Fitzgerald, e. k. stotnik, s soprogo, iz Gradaca. — Dr. Emil Burger, odvetnik, s soprogo, iz Kočevja. — Frane Demšer, župnik, iz Mirne peči. — Ivan Boštjan, župnik, iz Radne. — F. Zenkovich, posestnik, z družino, iz Sežane. — L. Goriup, zasebnica, s sestro, iz Proseka.

Pri **Bavarskem dvoru**: Karol Heller, strojevodja, iz Benetk. — Adolf Weiss, trgovec, s soprogo, iz Gradaca.

Pri **Avstrijskem caru**: Ph. Palli, trgovec z stroji, iz Gradaca.

Pri **Virantu**: Frane Reichel, posestnik, s hčerjo, iz Novega mesta. — Klementina Müller, zasebnica, iz Černomlja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	735.84	+13.2	sl. zap.	oblačno		
18. 2. u. pop.	736.16	+19.2	sl. svzh.	jasno		0.00
9. u. zveč.	737.00	+13.8	"	"		
7. u. jut.	737.30	+15.6	sl. svzh.	del. jasno		
19. 2. u. pop.	733.63	+22.8	"	jasno		0.00
9. u. zveč.	738.14	+15.8	brezv.	"		

V soboto jutraj oblačno, okoli 9. ure je nekoliko deževalo, potem se je zjasnilo, jasna noč. V nedeljo krasen dan, zvečer nekoliko vetra. Srednja temperatura obeh dnij 16.4° in 18.1° C., za 2.1° in 0.4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

20. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 35 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 50 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 90 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 88 "
Akoije avstr.-ogerske banke	888 " — "
Kreditne akoije	283 " 70 "
London	126 " 60 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	10 " 04 1/2 "
Ces. cekini	5 " 95 "
Namake marke	62 " 20 "

Zahvala.

Vsem, ki so čast. gospoda

ANTON-a ZORC-a,

župnika v Mokronogu,

spremili v tako mnogobrojnem številu k zadnjemu počitku, posebno pa preč. g. dekanu iz Trebnjega za njegov ginljivi nagovor, č. g. duh. pomočniku v Mokronogu za njegovo veliko skrb in trud, vsem č. gg. duhovnikom, velee. gg. o. kr. uradnikom v Mokronogu, velee. gg. učiteljem, sl. požarni brambli, vsem p. n. tržanom, darovalcem prelepih vencev, pevecem za njih izbornu petje izreka najiskrenejšo zahvalo

Janez Zorc, oče
v imenu vse rodbine.

S tem si usojamo naznanjati ter čast. duhovščino, posebno katehete, opozoriti, da je v Gradič ravnokar izšla in se pri nas dobiva knjiga:

Praktisches

Handbüchlein für Katecheten

enthaltend

den „Auszug aus dem grossen Katechismus“ mit kurzen

Wort- und Sacherklärungen

von

(7)

Dr. Franz Oberer.

Knjiga obsega VIII. 412 str. 8°, ter stane gld. 2, po pošti 10 kr. več.

V to stroko spadajočih knjig sicer ne manjka, pa dosedajne izišle so v inozemstvu ter se na avstrijske razmere in katekizme ne ozirajo. Zdaj nam pa podaja gosp. pisatelj knjižico, ktera se z našimi razmerami, ter katekizmom, izižim v e. k. založbi šolskih knjig na Dunaji, strinja. V knjižici je katekizem popolno ponatisnjen.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Najboljši

papir za cigarete

je

LE HOUBLON

Francoski izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primesanih. (29)

VAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi. Srčen pozdrav!

(36)

Anton Krašovic,
posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni živinski prah (1 zavoje 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razposilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.